

Boahkuheapmi pneumokokkaid vuostá

Mánnái fállojuvvo boahkuheapmi pneumokokkdávdda vuostá 3-, 5- ja 12-mánu kontrollas dearvvašvuodastašuvnna.

Boahkuheamis leat oasit bakterija sohkargoadis (polysakkarid) čadnon proteiinnaide.

Boahkuheapmi suodjala 13 pneumokokktiippaid vuostá. Ovdal álggahedje boahkuheami ledje dát 13 tiippa sivvan stuorra oassái pneumokokkinfekšuvnnaide maid mánát vuollel 2 lagi ožzo.

Boahkuheapmi lea maiddá unnidan logu bealjevuolššis maidda sivvan ledje dát pneumokokktiippat. Boahkuheapmi ii suodjal dávddaid vuostá maidda eará pneumokokktiippat go dát 13 mat leat boahkuheamis leat sivalažžan.

Boahkuheapmi pneumokokkaid vuostá addo oktanaga go kombinašuvdnaboahkuheapmi difteriija, doanjegeasáhaga, saidnangosahaga, polio, Hib-vuolšsi ja hepatihtta B vuostá.

Pneumokokkdávdda birra

Gávdnojit eanetgo 90 iešguđetgelágan tiippa pneumokokkbakterijas. Mánja dáin tiippain sahttet dagahit ahte olbmot buohccájít, dávjimusat geahpesvulššiin, nierraguovdnjevulššiin ja gaskabealljevulššiin. Muhtumin sahttá infekšuvdna dagahit vearrát váttuid, nu mo varramirkkohuuhitta (sepsis) dahje vuoinjäscuozzavuolšsi (meningitt). Pneumokokkat sahttet dagahit dávddaid sihke mánáide ja rávisolbmuide, muhto leat iešguđetge tiippat mat leat dábálepmosat iešguđetge agiin. Leat nuoramus mánát, olbmot badjel 65 lagi ja olbmot erenomáš riskajoavkkuin geat oččohallet eanaš duođalaš pneumokokkdávddaide.

Ovdal boahkuheapmi álggahuvvui buohccájedje 60–80 máná vuollel guokte lagi jahkásacčat duođalaš pneumokokkdávddaiguin. Eanaš mánát ledje leamaš dearvasat álggos, iige sis lean erenoamáš dávdariska.

Dábalaš liigeváikkhuhusat

Ahte ruvssoda, bohtana, lea rašši dahje bávččaga gokko lea čuggejuvpon dáhpáhuvvá eanetgo 10 % boahkuhemiid manjá mat addojit dálkkasnáluin, ja sahttá bistit moadde beaivvi.

Soapmásat vásihit mášohisvuoda, earduma, čierruma, ráfehisvuoda, váibasiid, hedjonan borranmiela dahje ahte leat illáveaje 1–2 jándora manjá boahkuheami. Sáhttá leat váttis diehtit leago boahkuheapmi vai juoga eará sivvan liigeváikkhuhusaide.

Eanetgo 1 juohke 10:s vásihit oanehisáiggi febera ja lea dábáleabbo go boahkuheapmi addo oktanaga eará boahkuhemiguin. Unnánatgo 1 juohke 100:s oččohallet feberii mii lea badjel 39,5°C, ja ávžžuhuvvo váldit oktavuoda doaktáriin čielggadan dihte leago eará sivva feberii mii góibida divššu.

Boahkuheapmi mii geavahuvvo lea Prevenar 13. Dieđut dan birra leat gávdnamis dálkkasohcan bokte (oza Prevenar 13 ohcanruvttus) Stáhta Dálkkasdoaimmahaga neahttiiddus (Girjedárogillii).

Áššáigullevaš artihkkalat:

- Manne lea dehálaš boahkuhit?
- Ovdal ja maŋŋá boahkuheami

Dárbašatgo eanet dieđuid vai leatgo dearvvašvuodabargi? (girjedárogillii):

- Pneumokokkboahkuheapmi